

תורת אמת (ב)

1. ספר שמות יב

(מ) ומושב בני ישראל אשר ישובו במצרים שלשים שנה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. **רש"י על בראשית מב(ב)** רדו שמה - ולא אמר לכו רמו למאתים ועשר שנים שנשתעבדו למצרים כמנין רד"ו.

1א. ספר שמות פרק יב (כז)

ואמרתם זבח פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו: וַיִּלְכּוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּן עֶשׂוֹ. ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכור השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה: **רש"י** וילכו ויעשו וגו' - (מכילתא) וכי כבר עשו? והלא מראש חודש נאמר להם! אלא מכיון שקבלו עליהם, מעלה עליהם הכתוב **כאלו עשו**:

1ב. ספר דברים פרק ט (א)

שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן לבא לרשת גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלות ובצרת בשמים.

1ג. ספר מלכים ב פרק כג

(יג) וְאֶת הַבְּמוֹת אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר מִימִין לְהַר הַמִּשְׁחִית אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְעִשְׂתָּרֶת שֶׁקֶץ צִידִינִים וְלִכְמוֹשׁ שֶׁקֶץ מוֹאָב וְלִמְלֶכֶם תוֹעֵבֶת בְּנֵי עֲמוֹן טַמְאָה הַמֶּלֶךְ: **רלב"ג**: כבר בארנו במה שקדם שלא בנה אותם שלמה אך העלים עיניו מנשותיו שבנו הבמות האלו ולזה יחס הכתוב בנייתם אל שלמה:

1ד. ספר בראשית פרק מא

(מט) וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּרֶךְ פְּחֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי חָדַל לְסַפֵּר כִּי אֵין מִסְפָּר:

2. תלמוד בבלי מסכת חולין דף צ/ב

תנן התם תפוח היה באמצע המזבח פעמים היה עליו כשלש מאות כור. אמר רבא גוזמא. השקו את התמיד בכוס של זהב. אמר רבא גוזמא. אמר רבי אמי דברה תורה לשון הואי דברו נביאים לשון הואי דברו חכמים לשון הואי. דברו חכמים לשון הואי הא דאמרן דברה תורה לשון הואי ערים גדולות ובצורות בשמים. דברו נביאים לשון הואי: ותבקע הארץ לקולם.

רש"י חולין דף צ/ב

לשון הואי - לשון הדיוט שאינו מדקדק בדבריו ומוציא בפיו דבר שאינו ולא שיתכון לשקר אלא לא דק: בשמים - אלמא לא דק וכן ותבקע הארץ דאדוניה דנראה מקול ההמון כאילו היא נבקעת.

2א. אנציקלופדיה תלמודית כרך א טור תרעח

במקום שמסתבר מצד הלשון שהמקרא הוא לא כפשוטו, הדרשה מוציאתו מפשוטו.

3. עולת ראיה / חלק א / עמוד נד

האמת העליונה היא האמת האלהית, שהיא נתונה מידי רבון כל המעשים ע"פ הסדר של אמתת המציאות, ע"פ המהות העליון שלה.

3א. שמונה קבצים / קובץ ה / קצז.

אין האמת התוכית מתגלה על פי הסדר החיצוני, כי אם על פי הרצאה חודרת, היודעת להסביר את סידור הדברים על פי אותו המובן של עומק האמת הגדולה והכללית העומדת לעד.

4. עין איה / שבת ב / פרק חמישי / מד.

א"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן, כל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה, שנאמר "ויהיו בני יעקב שנים עשר", מלמד ששקולים כאחד, אלא מה אני מקיים "וישכב את בלהה פילגש אביו", מלמד שבלבל מצעו של אביו, ומעלה עליו הכתוב כאילו שכב עם בלהה.

1. הרשימות הקדושות שכל המאורעות שע"פ החכמה האלהית העליונה צריכות הנה להכתב בתורה, איך הן ראויות לעשות עלינו, שקול הכל בפלס וקו משפט אלהי.

2. וכאשר אותו המובן של הסיפור, היסוד הפנימי שבו שהוא צריך לרשום בנפש, אם יתואר כפי פשוטו, לא נוכל מרחוק לפעמים להבין את עיקר ערכו, אז נשקל בשקל הקודש ע"פ אל דיעות באיזה לבוש יתלבש הסיפור, באופן שכאשר יגיע אלינו, יהיה ערכו ממש אותו הערך הראוי שיעשה רישומו עלינו.

3. ובזה המהלך תתאחד תורה שבע"פ עם תורה שבכתב, שאם במהלך הזמנים ימצא שאותו הרושם שהמעטפה של הענין פועל עלינו כבר יצא מגדרו מצדנו, והדבר פועל עלינו שלא כפי המובן הראוי, ע"כ תגלה אז לנו האורה של תורה שבע"פ, ע"פ רשומי הדרשות, להוביל את רעיונינו אל עצם המאורע כמו שהוא, שאז בקבצנו יחד את הרושם הפשטי הנראה מדברי תורה בחיצוניותם, ואת הרושם החיפוישי הבא מעומק הדרשה, שכל אחד מאלה יש לו נטיות מיוחדות לפעול על הנפש, המובן הפשטי מצד פשטותו והרגלנו בו מנעורים, והרושם המדרשי מצד חידושו ורוממות מחקרו, בהתחברם יחד ישמר הרושם הנרצה כפי המחוגה האלהית הראויה לדרכי תורת חיים על ישראל.

4. פעולת האבות, הגדולה מאד על ישראל, היא כוללת ג"כ שכל פרטי סדרי חייהם פעלו את פעולתם על האומה בהוה ובעתיד, וק"ו בעבר. הרוח השורר בבית יעקב, שעל שמו נקראנו כולנו, הוא מתהלך גם עתה בקרבנו, וכל האור שבתוכו הוא מאיר בלבבנו עדי עד. 5. ואם עבר על הבית איזה רושם ערפלי, הנהו עושה גם עלינו את רישומו, ואנו סובלים ומתעודדים להאירו, כיד ד' הנטויה על עמו ונחלתו.

6. רוחו הגדול והתמים של אבן ישראל, יעקב אבינו, כפי אותה המדה אשר מלא את הבית, אנו מלאים גם אנו מהודו, ואם איזה רוח עבר, וע"י איזה סכסוך פנימי נתכווץ מעט אורו של ישראל מהופיע בכל עזו בבית פנימה, הנה ליקוי אור זה מגיע לנו ממרחקים בתור פגימה גדולה ורבתי ערך.

5. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף מט/א

והתניא ר' יהודה אומר המתרגם פסוק כצורתו הרי זה בדאי ...

5א. רמב"ן על בראשית ב, ט

ממנו לדעת טוב ורע (להלן ג כב) וכבר אמרו (פירקא דרבינו הקדוש, בבא דשלשה טז) שלשה אמרו אמת ואבדו מן העולם ואלו הן נחש ומרגלים ודואג האדומי ...